

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

**HOTĂRÂREA NR. 596
din 13.11.2008**

Dosar nr: 441/2008

Petiția nr: 7.941/05.06.2008

Petent: H A

Reclamați: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (sector 3), Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap.

Obiect: neasigurarea adaptării rezonabile a persoanei cu dizabilitate; neacordarea unui sprijin material suficient pentru persoanele cu dizabilități și însoțitori.

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și adresa petentului

I.1.1. H A

6, ap. 59, sector 3.

I.2. Numele și sediul reclamațiilor

I.2.1. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (sector 3), loc. București, B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 12-14.

I.2.2. Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, loc. București, str. Dem.I.Dobrescu nr. 2-4 sectorul 1.

I.2.3. Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap București, Str. Izvor, nr. 3-5, sector 5.

II. Obiectul sesizării

Petenta arată că fiica, persoană cu dizabilitate (nevăzătoare) nu beneficiază de programe de calculator necesare educației, pe drumul spre școală nu există semafoare cu semnalizare sonoră, totodată indemnizația de handicap și alocația de însoțitor este insuficient pentru a asigura condiții de viață normale pentru două persoane.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta arată că fiica sa care are un handicap de vedere, nu beneficiază de programe de calculator necesare educației, pe drumul spre școală nu există semafoare cu semnalizare sonoră, totodată indemnizația de handicap și alocația de însoțitor este insuficient pentru a asigura condiții de viață normale pentru două persoane.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 08.07.2008 (filele 5-9 din dosar). La citare a fost prezentă doar petenta, reclamații lipsind.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petenta, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 7.941/05.06.2008** (filele 1-2 la dosar), arată că se consideră discriminată prin faptul că nu beneficiază de programe de calculator necesare educației, pe drumul spre școală nu există semafoare cu semnalizare sonoră, totodată indemnizația de handicap și alocația de însoțitor este insuficient pentru a asigura condiții de viață normale pentru două persoane.

Arată că datorită nevoilor crescute pe care le are fata sa, nevoi cauzate de handicapul pe care îl are, petenta consideră că prin prezența sa permanentă alături de ea, ca însoțitor, s-ar integra în societate mult mai bine și rapid.

Astfel, petenta argumentează necesitatea pensionării sale anticipate pentru a putea deveni însoțitorul fetei, dar consideră că nevoile reale de susținere a 2 persoane nu pot fi acoperite financiar cu alocația de însoțitor sau cu pensia parțială pe care ar obține-o la momentul pensionării anticipate.

În susținerea petiției, petenta anexează la sesizarea sa documente (în copii) doveditoare a stării de fapt:

- cuponul aferent indemnizației de handicap;
- certificatul de încadrare în grad de handicap.

Al doilea reclamat, prin **Adresa nr. 12.157/19.08.2008**, semnat de E' R B vicepreședintă, înregistrat la CNCD cu **nr. 11.059/22.08.2008** (filele 10-13), menționează cadrul legal general în ceea ce privește drepturile și protecția persoanelor cu handicap: **Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, act normativ republicat, modificat și completat prin **OUG nr. 86/27.06.2008**.

De asemenea, al doilea reclamat precizează că în baza reglementărilor legale (art. 35, 36 alin. 1, 38 lit. c) și d), 42 alin. 1 și 4 și art. 43 alin. 1 din **Legea**

nr. 448/2006), persoana cu handicap grav are dreptul, în baza evaluării sociopsihomedicale, la un asistent personal.

Conform punctului de vedere menționat al reclamatului, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare.

Prin **Adresa nr. 11.600/09.09.2008** (fila 18 din dosar), CNCD a solicitat de la al doilea reclamat răspuns la întrebarea: „Având în vedere cele arătate prin Adresa nr. 12157/19.08.2008, semnată de E R B vicepreședinte, Vă rugăm să ne informați cum a urmărit ANPH aplicarea reglementărilor din domeniu și cum a controlat activitatea de protecție specială a persoanelor cu handicap în cazul doamnei H A ?” Reclamatul a refuzat să acorde un răspuns la această întrebare.

Ceilalți reclamați au refuzat să acorde un punct de vedere.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că fiica reclamatei, persoană cu dizabilitate, nu beneficiază de asigurarea adaptării rezonabile.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau

exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

În domeniul accesibilizării, **Legea nr. 448/2006**, cu modificările ulterioare, între altele, prevede:

„Art. 64 (4) Până la data de 31 decembrie 2007, autoritățile administrației publice locale competente au obligația să ia măsuri pentru:

a) adaptarea trecerilor de pietoni de pe străzile și drumurile publice conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil;

b) montarea sistemelor de semnalizare sonoră și vizuală la intersecțiile cu trafic intens.”

Cu privire la prevederile legislative privind acordarea alocațiilor și indemnizațiilor, a pensionării, Colegiul Director constată lipsa competenței materiale a Consiliului, având în vedere faptul că în situația în care Colegiul Director s-ar pronunța privind această parte a cererii, cum a constatat și Curtea Constituțională a României prin **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008**, ar încălca principiul separației puterilor în stat.

Cu privire la neasigurarea adaptării rezonabile, Colegiul Director reține că reclamații au rolul de a controla respectarea prevederilor legale în domeniu, însă nu au făcut dovada faptului că un astfel de control ar fi avut loc, deși reclamații au fost informați că în domeniul discriminării se aplică principiul împărțirii sarcinii probei. Conform **O.G. nr. 137/2000**, art. 20 alin. 6: *„Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”*

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, prin unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Neasigurarea adaptării rezonabile pentru fiica petentei, nevăzătoare, reprezintă discriminare conform art. 2 al **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**,

- republicată, iar necontrolarea respectării prevederilor legale în domeniu naște efecte discriminatorii;
2. Recomandă Agenției Naționale pentru Persoane cu Handicap să controleze implementarea legislației privind montarea sistemelor de semnalizare sonoră la intersecțiile cu trafic intens.
 3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Consiliului local al sectorului 3 București.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

COMȘA CORINA NICOLATA – Vicepreședintă

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

VASILE MONICA – Membru

Data redactării 24.11.2008

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal de 15 zile, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

